

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/1544

ze dne 12. července 2023,

kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro určování určených provozoven a jmenování zástupců za účelem shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 53 a 62 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Sítové služby mohou být poskytovány odkudkoli, přičemž v zemi, ve které jsou nabízeny, ani na vnitřním trhu jako takovém nevyžadují fyzickou infrastrukturu, fyzické prostory ani přítomnost pracovníků. Proto může být obtížné uplatňovat a vymáhat povinnosti, které těmto poskytovatelům služeb ukládají vnitrostátní a unijní právní předpisy, zejména povinnosti plnit příkazy nebo rozhodnutí justičních orgánů. Tak je tomu především v oblasti trestního práva, kde se orgány členských států potýkají s potížemi při doručování, zajištění dodržování svých rozhodnutí a jejich vymáhání, zejména v případě, jsou-li služby poskytovány z místa mimo jejich území. Ve snaze vyrovnat se s touto situací přijaly členské státy řadu vzájemně nesourodých opatření k účinnějšímu uplatňování a vymáhání svých právních předpisů. Mezi nimi jsou také opatření, jež umožňují kontaktovat poskytovatele služeb za účelem získání elektronických důkazů, které jsou zapotřebí pro trestní řízení. Za tímto účelem některé členské státy přijaly nebo zvažují přijetí právních předpisů, které řadě poskytovatelů služeb nabízejících služby na jejich území ukládají povinnost mít na území daného státu svého zástupce. Tyto požadavky vytvářejí překážky volného pohybu služeb na vnitřním trhu.
- (2) Existuje riziko, že při neexistenci přístupu na úrovni Unie se členské státy budou pokoušet překonat současné nedostatky související se shromažďováním elektronických důkazů v trestním řízení tím, že budou ukládat povinnosti na vnitrostátní úrovni, které nebudou sladěny s povinnostmi stanovenými ostatními státy. Takovéto vzájemně nesourodé vnitrostátní povinnosti by vytvářely další překážky volnému poskytování služeb na vnitřním trhu.
- (3) Neexistence přístupu na úrovni Unii tak vytváří právní nejistotu pro poskytovatele služeb i pro vnitrostátní orgány. Poskytovatelé služeb, kteří jsou usazeni nebo nabízejí služby v různých členských státech, podléhají nesourodým a někdy i protichůdným povinnostem, které jsou v případě porušení spojeny s odlišnými sankcemi. S rostoucím významem komunikačních služeb a služeb informační společnosti v našem každodenním životě a naší společnosti se budou tyto rozdíly v rámci trestních řízení pravděpodobně dále zvětšovat. Tyto rozdíly představují nejen překážku řádného fungování vnitřního trhu, nýbrž způsobují také problémy při vytváření a řádném fungování prostoru svobody, bezpečnosti a práva v Unii.
- (4) V souvisejících oblastech, jako je ochrana osobních údajů, přijala Unie řadu právních aktů, jejichž cílem je zamezit rozdílným v právním rámci a zajistit, aby podniky působící na vnitřním trhu podléhaly stejným či podobným povinnostem; konkrétně se jedná o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽³⁾ a

⁽¹⁾ Úř. věst. C 367, 10.10.2018, s. 88.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. června 2023 (dosud nezveřejněn v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 27. června 2023.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ⁽⁴⁾. Nařízení (EU) 2016/679 za účelem zvýšení úrovně ochrany u subjektů údajů stanoví, že správci nebo zpracovatelé údajů, kteří nejsou usazeni v Unii, avšak nabízejí subjektům údajů v Unii zboží nebo služby či monitorují jejich chování, dochází-li k němu v Unii, jsou povinni určit si svého zástupce v Unii, ledaže je zpracování údajů příležitostné, nezahrnuje rozsáhlé zpracování zvláštních kategorií osobních údajů nebo zpracování osobních údajů týkajících se odsouzení v trestních věcech a trestných činů a je nepravděpodobné, že by s ohledem na svou povahu, souvislosti, rozsah a účely mohlo toto zpracování představovat riziko pro práva a svobody fyzických osob, nebo ledaže je správce nebo zpracovatel orgánem veřejné moci nebo veřejným subjektem.

- (5) Stanovením harmonizovaných pravidel pro určování určených provozoven a jmenování zástupců určitých poskytovatelů služeb v Unii v souvislosti s doručováním, dodržováním a vymáháním rozhodnutí a příkazů vydaných příslušnými orgány členských států pro účely shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení, by měly být odstraněny stávající překážky bránící volnému pohybu služeb a mělo by být zamezeno tomu, aby jednotlivé členské státy v budoucnosti postupovaly v této otázce rozdílnými způsoby. Z tohoto důvodu je třeba vytvořit rovné podmínky pro poskytovatele služeb. V závislosti na tom, zda poskytovatelé služeb jsou či nejsou usazeni v Unii, by členské státy měly zajistit, aby poskytovatelé služeb určili určenou provozovnu nebo jmenovali svého zástupce. Tato harmonizovaná pravidla pro určování určených provozoven a jmenování zástupců by neměla mít vliv na povinnosti poskytovatelů služeb podle jiných právních předpisů Unie. Kromě toho by mělo být usnadněno účinnější vymáhání trestního práva v prostoru svobody, bezpečnosti a práva Unie.
- (6) Určené provozovny a zástupci, jak jsou upraveni v této směrnici, by měli sloužit jako adresáti rozhodnutí a příkazů vydaných pro účely shromažďování elektronických důkazů na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 ⁽⁵⁾, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ⁽⁶⁾ a Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii ⁽⁷⁾, včetně případů, kdy jsou tato rozhodnutí a příkazy předávány ve formě certifikátů.

Určené provozovny a zástupci by měli být využíváni v souladu s postupy, které jsou stanoveny v nástrojích a právních předpisech použitelných na soudní řízení, a to i tam, kde tyto nástroje umožňují přímé doručování příkazů v přeshraničních situacích určené provozovně nebo zástupci poskytovatele služeb, nebo se zakládají na spolupráci mezi příslušnými justičními orgány. Příslušné orgány členského státu, v němž se nachází určená provozovna nebo kde má bydliště nebo sídlo zástupce, by měly jednat v souladu s úlohou, která je jim určena v nástroji, který stanovuje jejich zapojení. Členské státy by rovněž měly mít možnost adresovat rozhodnutí a příkazy vydané na základě vnitrostátního práva za účelem shromažďování elektronických důkazů fyzické nebo právnické osobě, která jedná jako zástupce nebo určená provozovna poskytovatele služeb na jejich území.

- (7) Členské státy by měly zajistit, aby poskytovatelé služeb, kteří nabízejí služby v Unii ke dni 18. února 2026, byli povinni určit do 18. srpna 2026 alespoň jednu určenou provozovnu nebo jmenovat alespoň jednoho zástupce a aby poskytovatelé služeb, kteří začnou poskytovat služby v Unii po tomto datu, určili alespoň jednu určenou provozovnu nebo jmenovali alespoň jednoho zástupce do šesti měsíců ode dne, kdy začnou nabízet své služby v Unii. Aniž jsou dotčeny záruky ochrany údajů, takovou určenou provozovnu nebo zástupce může společně využívat více poskytovatelů služeb, zejména jsou-li těmito poskytovateli služeb malé nebo střední podniky.
- (8) Povinnost určit určenou provozovnu nebo jmenovat zástupce by se měla vztahovat na poskytovatele služeb, kteří nabízejí služby v Unii, tedy v jednom či více členských státech. Do oblasti působnosti směrnice by neměly spadat případy, kdy je poskytovatel služeb usazen na území některého členského státu a nabízí služby výhradně na jeho území.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 ze dne 12. července 2023 o evropském vydávacím příkazu a evropském uchovávacím příkazu pro elektronické důkazy v trestním řízení a pro výkon trestu odnětí svobody po skončení trestního řízení (viz strana 118 v tomto čísle Úředního věstníku).

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech (Úř. věst. L 130, 1.5.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracovaná Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii (Úř. věst. C 197, 12.7.2000, s. 3) a její protokol (Úř. věst. C 326, 21.11.2001, s. 2).

- (9) V čistě vnitrostátních situacích by mělo být nadále možné, aby pro účely shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení v souladu s právními předpisy Unie a s příslušnými vnitrostátními předpisy členské státy kontaktovaly poskytovatele služeb usazené na jejich území. Bez ohledu na to, že členské státy mohou kontaktovat poskytovatele služeb na svém území podle vnitrostátního práva, neměly by členské státy obcházet zásady, z nichž vychází tato směrnice či nařízení (EU) 2023/1543.
- (10) Při určení toho, zda poskytovatel služeb nabízí služby v Unii, je nutné posoudit, jestli poskytovatel služeb umožňuje fyzickým nebo právnickým osobám v jednom či více členských státech využívat jeho služby. Avšak pouhá dostupnost on-line rozhraní v Unii, jako například dostupnost webové stránky, e-mailové adresy nebo jiných kontaktních údajů poskytovatele služeb či zprostředkovatele, posuzované izolovaně, by neměla postačovat pro určení toho, zda poskytovatel služeb nabízí v Unii služby ve smyslu této směrnice.
- (11) Při určení toho, zda poskytovatel služeb nabízí služby v Unii, je nutné kromě toho, jestli poskytovatel služeb umožňuje fyzickým nebo právnickým osobám v jednom či více členských státech využívat jeho služby, rovněž posoudit, jestli existuje podstatné spojení s Unii. Existence takového podstatného spojení s Unii by měla být předpokládána, pokud má poskytovatel služeb provozovnu v Unii. Pokud takovou provozovnu nemá, mělo by být kritérium podstatného spojení založeno na konkrétních faktických kritériích, jako je například významný počet uživatelů v jednom nebo více členských státech nebo zacílení činností na jeden nebo více členských států. Zacílení činností na jeden nebo více členských států by mělo být určeno na základě všech relevantních okolností, včetně takových faktorů, jako je používání jazyka či měny obecně používaných v daném členském státě nebo možnost objednání zboží či služeb.

Zacílení činností na některý členský stát by mohlo být též odvozeno od dostupnosti aplikace v příslušném národním obchodě s aplikacemi, od poskytování místních reklam nebo reklam v jazyce běžně používaném v daném členském státě nebo od řešení vztahů se zákazníky, například poskytováním zákaznického servisu v jazyce běžně používaném v tomto členském státě. Podstatné spojení je třeba předpokládat i v případě, že poskytovatel služeb zaměřuje své činnosti na jeden nebo více členských států, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ⁽⁸⁾. Na druhou stranu poskytování služby pouze za účelem souladu se zákazem diskriminace stanoveným v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ⁽⁹⁾ by nemělo být bez dalších důvodů pokládáno za zaměření nebo zacílení činností na dané území v Unii. Tytéž úvahy by se měly použít při určování toho, zda poskytovatel služeb nabízí služby na území určitého členského státu.

- (12) Na spolupráci mezi členskými státy se při shromažďování důkazů v trestním řízení vztahují různé nástroje spadající do oblasti působnosti hlavy V kapitoly 4 Smlouvy o fungování Evropské unie. V důsledku „variabilní geometrie“, která existuje v prostoru svobody, bezpečnosti a práva Unie, je třeba zajistit, aby tato směrnice nenapomáhala vytváření dalších rozdílů či překážek při poskytování služeb na vnitřním trhu, a to tím, že se zajistí, aby poskytovatelé služeb nabízející své služby na území členských států určili určené provozovny nebo jmenovali zástupce v rámci členských států, které se neúčastní daného právního nástroje. Je proto potřeba, aby byla v členském státě, který se účastní příslušných právních nástrojů Unie, určena alespoň jedna určená provozovna nebo byl jmenován zástupce, aby se zamezilo riziku oslabení účinnosti určení nebo jmenování podle této směrnice a aby se využily synergie plynoucí z existence určené provozovny nebo zástupce pro doručování, dodržování a vymáhání rozhodnutí a příkazů, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, mimo jiné podle nařízení (EU) 2023/1543, směrnice 2014/41/EU a Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii. Určením určené provozovny nebo jmenováním zástupce, jež lze využít rovněž k zajištění splnění vnitrostátních právních povinností, by bylo rovněž umožněno využití synergie plynoucí z existence jednoznačného přístupového bodu při kontaktování poskytovatelů služeb za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení.

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1).

- (13) Poskytovatelé služeb by měli mít možnost zvolit si členský stát, v němž určí svou určenou provozovnu nebo případně jmenují svého zástupce, a členské státy by neměly mít možnost tuto svobodu volby omezit, například uložením povinnosti určit určenou provozovnu nebo jmenovat zástupce na svém území. Tato směrnice by však měla rovněž stanovovat určitá omezení svobody volby poskytovatelů služeb, zejména pokud jde o to, že určená provozovna by měla být usazena nebo případně zástupce by měl mít bydliště nebo sídlo v členském státě, ve kterém poskytovatel služeb poskytuje služby nebo je usazen, a rovněž stanovit povinnost určit určenou provozovnu nebo jmenovat zástupce v jednom z členských států, které se účastní některého z právních nástrojů uvedených v této směrnici. Pouhé jmenování zástupce by nemělo být považováno za provozovnu poskytovatele služby.
- (14) Poskytovatelé služeb, kterých se shromažďování důkazů v trestním řízení nejvíce týká, jsou poskytovatelé služeb elektronických komunikací a určití poskytovatelé služeb informační společnosti, které usnadňují interakci mezi uživateli. Tato směrnice by se tudíž měla vztahovat na obě skupiny. Služby elektronické komunikace jsou vymezeny ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972⁽¹⁰⁾ a patří mezi ně i služby interpersonální komunikace, jako např. funkce voice-over-IP, výměna rychlých zpráv (instant messaging) a e-mailové služby. Tato směrnice by se měla vztahovat i na poskytovatele služeb informační společnosti ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535⁽¹¹⁾, které nelze kvalifikovat jako poskytovatele služeb elektronické komunikace, ale kteří svým uživatelům nabízejí možnost komunikovat mezi sebou navzájem nebo jim nabízejí služby, které lze využívat k uchovávání nebo jinému zpracovávání údajů jejich jménem. To by bylo v souladu s Úmluvou Rady Evropy o počítačové kriminalitě (ETS č. 185), přijatou v Budapešti dne 23. listopadu 2001, známou též jako Budapešťská úmluva. Zpracování údajů je třeba chápat v technickém slova smyslu, tedy jako vytváření údajů nebo manipulaci s nimi, to jest jako technické operace za účelem vytváření nebo změny údajů prostřednictvím počítačového zpracování.

Kategorie poskytovatelů služeb podle této směrnice by měly zahrnovat například internetová tržiště, která spotřebitelům a podnikům umožňují komunikovat mezi sebou navzájem, a další hostingové služby včetně případů, kdy je služba poskytována přes cloud, a internetové herní platformy a internetové platformy pro hazardní hry. Pokud poskytovatel služeb informační společnosti nenabízí svým uživatelům možnost komunikovat mezi sebou navzájem, ale pouze s poskytovatelem služby, nebo nenabízí možnost uchovávat nebo jinak zpracovávat údaje nebo pokud uchovávání údajů není určující složkou, která je zásadní součástí služby poskytované uživatelům, jako jsou právní, architektonické, inženýrské a účetní služby poskytované on-line na dálku, neměla by se na něho vztahovat definice „poskytovatele služeb“ podle této směrnice, a to ani pokud jsou služby poskytované tímto poskytovatelem, službami informační společnosti ve smyslu směrnice (EU) 2015/1535.

- (15) Pokud jde o identifikaci subjektů, které stojí za webovými stránkami provozovanými s nekalým úmyslem nebo za napadenými webovými stránkami, mají zvláštní význam poskytovatelé služeb internetové infrastruktury související s přidělováním názvů a čísel, jako jsou registry a registrátoři názvů domén a poskytovatelé služeb zajišťující soukromé a proxy servery nebo regionální internetové registry adres internetových protokolů (dále jen „IP“). Ti mají údaje, které by mohly umožnit identifikaci fyzické či právnické osoby, která stojí za webovou stránkou používanou při trestné činnosti, nebo identifikaci oběti trestné činnosti.
- (16) Členské státy by měly zajistit, aby poskytovatelé služeb, kteří jsou usazeni nebo nabízejí služby na jejich území, poskytli své určené provozovně nebo svému zástupci pravomoci a zdroje nezbytné ke splnění rozhodnutí a příkazů, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, obdržených z kteréhokoli členského státu. Členské státy by měly rovněž ověřovat, zda určené provozovny nebo zástupci, kteří jsou usazeni nebo mají bydliště nebo sídlo na jejich území, obdrželi od poskytovatelů služeb pravomoci a zdroje nezbytné ke splnění rozhodnutí a příkazů, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, obdržených z kteréhokoli členského státu a zda spolupracují s příslušnými orgány při doručování těchto rozhodnutí a příkazů v souladu s použitelným právním rámcem. Neexistence těchto opatření či nedostatky těchto opatření by neměly být důvodem k nedodržení rozhodnutí nebo příkazů spadajících do oblasti působnosti této směrnice.

⁽¹⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

Poskytovatelé služeb by navíc neměli mít možnost odůvodňovat nesplnění povinností vyplývajících z použitelného právního rámce při doručování rozhodnutí nebo příkazů, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, neexistencí nebo neúčinností vnitřních postupů, neboť poskytovatelé služeb odpovídají za poskytnutí zdrojů a pravomocí nezbytných ke splnění těchto rozhodnutí a příkazů. Určené provozovny nebo zástupci by neměli mít možnost odůvodňovat takové nesplnění například ani tím, že nejsou oprávněni poskytovat údaje. Za tímto účelem by měly členské státy zajistit, aby jak určená provozovna nebo zástupce tak poskytovatel služeb nesli společnou a nerozdílnou odpovědnost za nesplnění povinností vyplývajících z použitelného právního rámce při doručování rozhodnutí a příkazů spadajících do působnosti této směrnice, tak aby každému z nich bylo možné uložit sankce za nesplnění kterékoli z uvedených povinností kýmoli z nich. Zejména by nemělo být možné, aby poskytovatel služeb nebo určená provozovna nebo případně zástupce odůvodňovali nesplnění těchto povinností neexistencí příslušných vnitřních postupů mezi poskytovatelem služeb a určenou provozovnou nebo zástupcem. Společná a nerozdílná odpovědnost by se neměla uplatňovat v případech konání či opomenutí poskytovatele služeb nebo určené provozovny nebo případně zástupce, jež jsou v členském státě ukládajícím sankci trestným činem.

- (17) Členské státy by měly zajistit, aby každý poskytovatel služeb, který je usazen nebo nabízí služby na jejich území, písemně oznámil ústřednímu orgánu členského státu, který byl určen podle této směrnice a na jehož území se nachází určená provozovna nebo v němž má bydliště nebo sídlo jeho zástupce, kontaktní údaje této provozovny nebo zástupce a jejich případné změny. V oznámení by měly být uvedeny také údaje o jazycích, ve kterých lze určenou provozovnu nebo zástupce kontaktovat, mezi nimiž by měl být jeden nebo více z úředních jazyků podle vnitrostátních právních předpisů členského státu, v němž se nachází určená provozovna nebo v němž má zástupce bydliště nebo sídlo, může se však jednat i o jiné úřední jazyky Unie, například jazyk členského státu, v němž se nachází jejich ústředí. Pokud poskytovatel služeb určí více určených provozoven nebo jmenuje více zástupců v souladu s touto směrnicí, měly by členské státy zajistit, aby tento poskytovatel služeb u každé určené provozovny nebo zástupce uvedl přesnou územní působnost určení nebo jmenování. Mělo by být zahrnuto území všech členských států, které se účastní nástrojů spadajících do oblasti působnosti této směrnice. Členské státy by měly zajistit, aby jejich příslušné orgány adresovaly veškerá svá rozhodnutí a příkazy podle této směrnice indikované určené provozovně nebo zástupci poskytovatele služeb. Členské státy by měly zajistit, aby informace, které jim byly oznámeny v souladu s touto směrnicí, byly veřejně dostupné na zvláštní internetové stránce Evropské soudní sítě v trestních věcech, aby se usnadnila koordinace mezi členskými státy a využívání určené provozovny nebo zástupce orgány jiného členského státu. Členské státy zajistí, aby byly tyto informace pravidelně aktualizovány. S cílem usnadnit přístup příslušných orgánů k těmto informacím by mělo být rovněž možné dále šířit uvedené informace, například prostřednictvím zvláštních intranetových stránek nebo fór a platform.
- (18) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a měly by přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy by měly tyto sankce a opatření oznámit Komisi do dne stanoveného v této směrnici a neprodleně jí oznámit všechny jejich následné změny. Členské státy by rovněž měly každoročně informovat Komisi o poskytovatelích služeb neplnících povinnosti a o příslušných donucovacích opatřeních, která byla vůči nim přijata, a o uložených sankcích. Sankce by za žádných okolností neměly vést k trvalému ani dočasnému zákazu poskytování služeb. Pokud poskytovatel služeb nabízí služby v několika členských státech, měly by členské státy svá donucovací opatření koordinovat. Ústřední orgány by měly postupovat koordinovaně, aby byl zajištěn jednotný a přiměřený přístup. Komise by měla tuto koordinaci v případech potřeby usnadnit a měla by být za všech okolností informována o případech porušení. Tato směrnice neupravuje smluvní ujednání o převodu nebo přesunu finančních důsledků uložených sankcí mezi poskytovateli služeb, určenými provozovnami a zástupci.
- (19) Při ukládání vhodné sankce poskytovateli služeb za porušení povinností by měly příslušné orgány zohlednit všechny relevantní okolnosti, jako je finanční kapacita poskytovatele služeb, povaha, závažnost a doba trvání porušení, zda bylo spácháno úmyslně nebo z nedbalosti a zda byl daný poskytovatel služeb shledán odpovědným za podobná porušení již v minulosti. Zvláštní pozornost by měla být v tomto ohledu věnována mikropodnikům.
- (20) Touto směrnicí nejsou dotčeny pravomoci vnitrostátních orgánů v občanskoprávním nebo správním řízení, včetně případů, kdy toto řízení může vést k uložení sankcí.

- (21) S cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice by měly být zavedeny další mechanismy pro koordinaci mezi členskými státy. Za tímto účelem by měly členské státy určit jeden nebo více ústředních orgánů, které mohou ústředním orgánům v ostatních členských státech poskytovat informace a pomoc při uplatňování této směrnice, zejména v případě, zvažují-li se donucovací opatření podle této směrnice. Tento koordinační mechanismus by měl zajistit, aby byly příslušné členské státy informovány o záměru určitého členského státu přijmout donucovací opatření. Členské státy by měly kromě toho zajistit, aby v těchto případech měly ústřední orgány možnost poskytovat si navzájem veškeré příslušné informace a pomoc a případně vzájemně spolupracovat. Na spolupráci ústředních orgánů v případě donucovacího opatření by mohla navázat koordinace donucovacích opatření mezi příslušnými orgány v jednotlivých členských státech. Tato spolupráce by měla být zaměřena na vyloučení pozitivních i negativních kompetenčních sporů. Za účelem koordinace donucovacích opatření by měly ústřední orgány zapojit případně také Komisi. Povinností těchto orgánů spolupracovat není dotčeno právo jednotlivých členských států uložit sankce poskytovatelům služeb, kteří neplní své povinnosti podle této směrnice. Určení ústředních orgánů a zveřejnění informací o nich by mělo pomoci poskytovatelům služeb při oznamování své určené provozovny nebo jmenování svého zástupce spolu s příslušnými kontaktními údaji členskému státu, v němž se určená provozovna nachází nebo v němž má zástupce bydliště nebo sídlo. Za tímto účelem by členské státy měly informovat Komisi o svém určeném ústředním orgánu či orgánech a Komise by měla předat členským státům seznam určených ústředních orgánů a zveřejnit jej.
- (22) Jelikož cíle této směrnice, totiž odstranění překážek volného pohybu služeb v rámci shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jej může být z důvodu hranicemi neomezené povahy těchto služeb lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (23) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ⁽¹²⁾ a vydal dne 6. listopadu 2019 ⁽¹³⁾ stanovisko.
- (24) Komise by měla provést vyhodnocení této směrnice, jež by mělo být založeno na pěti kritériích, a to účinnosti, účelnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty EU a mělo by poskytnout základ pro posouzení dopadů případných dalších opatření. Hodnocení by mělo být provedeno do 18. srpna 2029, aby bylo možno shromáždit dostatečné údaje o jejím uplatňování v praxi. Údaje by měly být shromažďovány pravidelně za účelem poskytnutí informací pro hodnocení této směrnice,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví pravidla týkající se určení určených provozoven a jmenování zástupců určitých poskytovatelů služeb, kteří nabízejí služby v Unii, pro účely doručování, dodržování a vymáhání rozhodnutí a příkazů vydaných příslušnými orgány členských států za účelem shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení.

2. Tato směrnice se vztahuje na rozhodnutí a příkazy vydané za účelem shromažďování elektronických důkazů na základě nařízení (EU) 2023/1543, směrnice 2014/41/EU a Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii. Tato směrnice se rovněž vztahuje na rozhodnutí a příkazy vydané členským státem na základě vnitrostátního práva za účelem shromažďování elektronických důkazů a adresované fyzické nebo právnické osobě, která jedná jako zástupce nebo určená provozovna poskytovatele služeb na území tohoto členského státu.

⁽¹²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 32, 31.1.2020, s. 11.

3. Touto směrnicí nejsou dotčeny pravomoci vnitrostátních orgánů podle práva Unie a vnitrostátního práva, pokud jde o přímé kontaktování poskytovatelů služeb usazených na jejich území pro účely shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení.

4. Pro účely uvedené v odstavci 1 členské státy neuloží poskytovatelům služeb další povinnosti navíc k povinnostem vyplývajícím z této směrnice, zejména pokud jde o určení určených provozoven nebo jmenování zástupců.

5. Tato směrnice se vztahuje na poskytovatele služeb vymezené v čl. 2 bodu 1, kteří nabízejí své služby v Unii. Směrnice se nevztahuje na poskytovatele služeb usazené na území jednoho členského státu, kteří nabízejí služby výhradně na území tohoto členského státu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1) „poskytovatelem služeb“ jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje jednu či více z následujících kategorií služeb, s výjimkou finančních služeb podle čl. 2 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ⁽¹⁴⁾:

a) služby elektronických komunikací ve smyslu v čl. 2 bodu 4 směrnice (EU) 2018/1972;

b) služby názvů internetových domén a číslování adres internetového protokolu, jako jsou přidělování adres internetového protokolu, registrování názvů domén, registrování názvů domén a související služby zajišťující soukromé a proxy servery;

c) jiné služby informační společnosti uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice (EU) 2015/1535, které:

i) umožňují jejich uživatelům mezi sebou navzájem komunikovat, nebo

ii) umožňují uchovávat nebo jinak zpracovávat údaje jménem uživatelů, kterým je služba poskytována, pokud je uchovávání údajů určující složkou služby poskytované uživateli;

2) „nabízením služeb na území členského státu“:

a) umožnění fyzickým nebo právnickým osobám v členském státě využívat služby uvedené v bodě 1; a

b) existence podstatného spojení s členskými státy uvedeným v písmeni a), jež je založena na konkrétních skutkových kritériích; existence takového podstatného spojení se předpokládá tehdy, má-li poskytovatel služeb provozovnu v daném členském státě, nebo, v případě neexistence takové provozovny, má-li významný počet uživatelů v daném členském státě nebo zaměřuje-li svou činnost na daný členský stát;

3) „nabízením služeb v Unii“:

a) umožnění fyzickým nebo právnickým osobám v kterémkoli členském státě využívat služby uvedené v bodu 1 a

b) existence podstatného spojení s členskými státy uvedeným v písmeni a), jež je založena na konkrétních skutkových kritériích; existence takového podstatného spojení se předpokládá tehdy, má-li poskytovatel služeb provozovnu v některém členském státě, nebo, v případě neexistence takové provozovny, má-li významný počet uživatelů v jednom nebo více členských státech nebo zaměřuje-li svou činnost na jeden nebo více členských států;

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36).

- 4) „provozovnou“ subjekt, který po neurčitou dobu fakticky vykonává hospodářskou činnost prostřednictvím stálé infrastruktury, odkud je prováděna podnikatelská činnost poskytování služeb nebo odkud je podnikatelská činnost řízena;
- 5) „určenou provozovnou“ provozovna s právní osobností písemně určená poskytovatelem služeb, který je usazen v členském státě, jenž se účastní právního nástroje uvedeného v čl. 1 odst. 2 pro účely uvedené v čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 1;
- 6) „zástupcem“ fyzická nebo právnická osoba písemně jmenovaná poskytovatelem služeb, který není usazen v členském státě, jenž se účastní právního nástroje uvedeného v čl. 1 odst. 2, pro účely uvedené v čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 1;

Článek 3

Určené provozovny a zástupci

1. Členské státy zajistí, aby poskytovatelé služeb nabízející služby v Unii určili nebo jmenovali alespoň jednoho adresáta pro doručování a výkon rozhodnutí a příkazů spadajících do oblasti působnosti čl. 1 odst. 2 (dále jen „rozhodnutí a příkazy spadajících do oblasti působnosti čl. 1 odst. 2“) a vydaných příslušnými orgány členských států za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení, a to takto:
 - a) v případě poskytovatelů služeb s právní osobností usazených v Unii členské státy, v nichž jsou poskytovatelé služeb usazeni, zajistí, aby tyto poskytovatelé služeb určili jednu nebo více určených provozoven odpovědných za činnosti popsané v návěti tohoto odstavce;
 - b) v případě poskytovatelů služeb s právní osobností, kteří nejsou usazeni v Unii, členské státy zajistí, aby tyto poskytovatelé služeb nabízející služby na jejich území jmenovali jednoho nebo více zástupců odpovědných za činnosti popsané v návěti tohoto odstavce v členských státech, které se účastní nástrojů uvedených v čl. 1 odst. 2;
 - c) v případě poskytovatelů služeb usazených v členských státech, které se neúčastní nástrojů uvedených v čl. 1 odst. 2, jsou členské státy povinny zajistit, aby poskytovatelé služeb nabízející služby na jejich území jmenovali jednoho nebo více zástupců odpovědných za činnosti popsané v návěti tohoto odstavce v členských státech, které se těchto nástrojů účastní.
2. Členské státy zajistí, aby adresáti uvedení v odstavci 1:
 - a) měli bydliště či sídlo v členském státě, v němž poskytovatelé služeb nabízejí své služby; a
 - b) byli způsobilí být postihováni ve vykonávacím řízení.
3. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí a příkazy spadající do oblasti působnosti čl. 1 odst. 2 byly adresovány určené provozovně nebo i určeným nebo jmenovaným za tímto účelem v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
4. Členské státy zajistí, aby poskytovatelé služeb, kteří jsou usazeni nebo nabízejí služby na jejich území, poskytli své určené provozovně nebo svému zástupci pravomoci a zdroje potřebné ke splnění rozhodnutí a příkazů spadajících do oblasti působnosti čl. 1 odst. 2 obdrženy z kteréhokoli členského státu. Členské státy rovněž ověří, zda určené provozovny, které se nachází, nebo zástupci, kteří mají bydliště či sídlo na jejich území, obdrželi od poskytovatelů služeb pravomoci a zdroje potřebné ke splnění těchto rozhodnutí a příkazů obdrženy z kteréhokoli členského státu a že spolupracují s příslušnými orgány při přijímání těchto rozhodnutí a příkazů v souladu s použitelným právním rámcem.
5. Členské státy zajistí, aby určená provozovna nebo zástupce a poskytovatel služeb mohli být společně a nerozdílně odpovědní za nesplnění povinností plynoucích z použitelného právního rámce při doručování rozhodnutí a příkazů spadajících do oblasti působnosti čl. 1 odst. 2, takže každému z nich bude možné uložit sankce za nesplnění kterékoli z těchto povinností. Členské státy zejména zajistí, aby poskytovatel služeb nebo určená provozovna nebo

případně zástupce nemohli odůvodňovat nesplnění těchto povinností neexistencí příslušných vnitřních postupů mezi poskytovatelem služeb a určenou provozovnou nebo zástupcem. Společná a nerozdílná odpovědnost se neuplatní v případech takových konání či opomenutí poskytovatele služeb nebo určené provozovny nebo případně zástupce, jež jsou v členském státě ukládajícím sankci trestným činem.

6. Členské státy zajistí, aby poskytovatelé služeb, kteří nabízejí služby v Unii ke dni 18. února 2026, byli povinni do 18. srpna 2026 určit určenou provozovnu nebo jmenovat zástupce a aby poskytovatelé služeb, kteří začnou nabízet své služby v Unii po 18. únoru 2026 byli povinni určit určenou provozovnu nebo jmenovat zástupce do šesti měsíců od okamžiku, kdy začnou nabízet své služby v Unii.

Článek 4

Oznámení a jazyky

1. Členské státy zajistí, aby každý poskytovatel služeb, který je usazen nebo nabízí služby na jeho území, písemně oznámil ústřednímu orgánu členského státu, který byl určen podle článku 6 a na jehož území se nachází určená provozovna nebo má bydliště nebo sídlo jeho zástupce, kontaktní údaje této provozovny nebo zástupce a jejich případné změny.

2. V oznámení uvedeném v odstavci 1 musí být uvedeno, které z jazyků uvedených v nařízení Rady č. 1 ⁽¹⁵⁾ lze použít při kontaktování zástupce nebo určené provozovny. Tyto jazyky musí zahrnovat jeden nebo více úředních jazyků v souladu s právními předpisy členského státu, v němž se nachází určená provozovna nebo v němž má bydliště nebo sídlo zástupce.

3. Pokud poskytovatel služeb určí více určených provozoven nebo jmenuje více zástupců podle čl. 3 odst. 1, členské státy zajistí, aby tento poskytovatel služeb prostřednictvím oznámení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku uvedl přesnou územní působnost určení těchto určených provozoven nebo jmenovaných zástupců. V oznámení musí být uveden úřední jazyk nebo jazyky Unie nebo členských států, v nichž lze každou určenou provozovnu nebo zástupce kontaktovat.

4. Členské státy zajistí, aby informace, které jim byly sděleny podle tohoto článku, byly zveřejněny na zvláštní internetové stránce Evropské soudní sítě v trestních věcech. Členské státy zajistí, aby byly tyto informace pravidelně aktualizovány. Tyto informace mohou být dále šířeny, aby byl usnadněn přístup příslušných orgánů.

Článek 5

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle článků 3 a 4, a přijmou veškerá opatření, která jsou nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy uvědomí o takto stanovených sankcích a opatřeních Komisi do 18. února 2026 a neprodleně ji uvědomí o jejich veškerých pozdějších změnách. Členské státy rovněž každoročně informují Komisi o poskytovatelích služeb neplnících povinnosti, o příslušných donucovacích opatřeních, která byla vůči nim přijata, a o uložených sankcích.

Článek 6

Ústřední orgány

1. V souladu se svými právními systémy určí členské státy jeden nebo více ústředních orgánů za účelem zajištění jednotného a přiměřeného uplatňování této směrnice.

2. Členské státy informují Komisi o ústředním orgánu či ústředních orgánech, které určily v souladu s odstavcem 1. Komise předá seznam určených ústředních orgánů členským státům a zveřejní jej.

⁽¹⁵⁾ Nařízení Rady č. 1, kterým se stanoví jazyky, které se použijí v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385).

3. Členské státy zajistí, aby jejich ústřední orgány vzájemně koordinovaly svou činnost a spolupracovaly, ve vhodných případech i s Komisí, a vzájemně si poskytovaly veškeré příslušné informace a pomoc, aby byla tato směrnice uplatňována jednotně a přiměřeně. Tato koordinace, spolupráce a poskytování informací a pomoci se týká zejména donucovacích opatření.

Článek 7

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 18. února 2026. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.
2. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
3. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 8

Hodnocení

Do 18. srpna 2029 provede Komise hodnocení této směrnice. Komise předloží tuto hodnotící zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Toto hodnocení se provádí v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy. Členské státy poskytnou Komisi informace nezbytné pro vypracování této zprávy.

Článek 9

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 10

Určení

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 12. července 2023.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předseda

P. NAVARRO RÍOS